

Suvestinė redakcija nuo 2022-12-16

Nutarimas paskelbtas: TAR 2020-07-22, i. k. 2020-16211



ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBA

NUTARIMAS DĖL ETNOGRAFINIO REGIONO VĖLIAVOS NAUDOJIMO TVARKOS PATVIRTINIMO

2019 m. rugsėjo 10 d. Nr. TN-7
Vilnius

Etninės kultūros globos taryba, įgyvendindama Lietuvos Respublikos valstybės vėliavos ir kitų vėliavų įstatymo 13 straipsnio 4 dalies nuostatas, **n u t a r i a** patvirtinti Etnografinio regiono vėliavos naudojimo tvarką (pridedama).

Tarybos pirmininkė

Dalia Urbanavičienė

PATVIRTINTA
Etninės kultūros globos tarybos
2019 m. rugsėjo 10 d.
nutarimu Nr. TN-7

ETNOGRAFINIO REGIONO VĖLIAVOS NAUDOJIMO TVARKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Etnografinio regiono vėliavos naudojimo tvarka (toliau – Tvarka) nustato Lietuvos etnografinių regionų – Aukštaitijos, Dzūkijos (Dainavos), Suvalkijos (Sūduvos), Žemaitijos ir Mažosios Lietuvos – vėliavų (toliau – etnografinių regionų vėliavos) naudojimo tikslus ir atvejus, kada ir kaip jos naudojamos bei apibrėžia kiekvienos etnografinio regiono vėliavos etalono ypatybes.

2. Lietuvos etnografinių regionų vėliavos yra naudojamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės vėliavos ir kitų vėliavų įstatymu, Lietuvos Respublikos valstybės herbo, kitų herbų ir herbinių ženklų įstatymu, kitais Lietuvos Respublikos norminiais teisės aktais bei šia Tvarka.

3. **Etnografinio regiono vėliava** – teisės aktų nustatyta tvarka sukurtas ir patvirtintas tam tikro Lietuvos etnografinio regiono (Aukštaitijos, Dzūkijos (Dainavos), Suvalkijos (Sūduvos), Žemaitijos ar Mažosios Lietuvos) atributikos objektas.

4. **Etnografinio regiono herbinė vėliava** – teisės aktų nustatyta tvarka sukurta ir patvirtinta vėliava, kurios pagrindą sudaro etnografinio regiono herbas arba herbo figūra ir jo spalvos.

5. **Etnografinio regiono reprezentacinė vėliava** – tai vėliava, keliama ypač iškilmingomis progomis. Reprezentacinė vėliava yra dviguba, jos detalės siuvinėjamos tiksliai pagal patvirtintą etaloną. Šios vėliavos audeklo pločio ir ilgio santykis yra 5:6.

6. **Etnografinio regiono lauko vėliava** – tai vėliava, kuri gali būti keliama kasdien. Ji dažniausiai yra reprezentacinės vėliavos vedinys, tačiau gaminant šiek tiek nutolstama nuo etalono, auksinės ir sidabrinės detalės pakeičiant geltona ir balta spalva; vėliava yra vienguba. Šios vėliavos audeklo pločio ir ilgio santykis yra 3:5.

7. Etnografinio regiono sąvoka bei etnografinių regionų pavadinimai šioje Tvarkoje naudojami taip, kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatyme.

8. Lietuvos Respublikos piliečiai, kiti asmenys privalo gerbti etnografinių regionų vėliavas.

II. ETNOGRAFINIŲ REGIONŲ VĖLIAVŲ PROJEKTAI IR ETALONAI

9. Aukštaitijos vėliavos projektą Etninės kultūros globos tarybos padalinio – Aukštaitijos etninės kultūros globos tarybos – iniciatyva sukūrė Rolandas Rimkūnas, projektas buvo suderintas Lietuvos heraldikos komisijoje 2006 m. liepos 5 d. (protokolo Nr. 343). Aukštaitijos vėliava yra raudonos spalvos audeklas, kurio centre išsiuvinėtas Aukštaitijos didysis herbas: herbinio skydo sidabriniam lauke pavaizduotas raudonas šarvuotas raitelis su pakeltu kalaviju dešinėje rankoje, skydą iš abiejų pusių laiko du sidabriniai angelai, stovintys ant sidabrinio kaspino, kuriame raudonomis raidėmis įrašytas lotyniškas devizas PATRIAM TUAM MUNDUM EXISTIMA (liet. „Savo Tėvynę laikyk visu pasauliu“). Reprezentacinės Aukštaitijos vėliavos trys laisvi kraštai apsiūti sidabro virvele.

10. Dzūkijos (Dainavos) vėliavos projektą šio regiono visuomenininkų iniciatyva sukūrė dailininkas Arvydas Každailis, pateikdamas du variantus, kuriuos Lietuvos heraldikos komisija suderino 2003 m. vasario 25 d. Pirmasis Dzūkijos (Dainavos) vėliavos variantas yra herbinė

vėliava. Tai baltos spalvos audeklas, kurio trys laisvi kraštai apsiūti aukso virvele, o vėliavos centre išsiuvinėtas didysis Dzūkijos (Dainavos) herbas: viduryje ant herbinio skydo mėlyname fone pavaizduotas sidabrinis šarvuotas karys, dešinėje rankoje laikantis auksinę alebardą ant sidabrinio koto, kaire ranka atsirėmęs į sidabrinį skydą su paaukuota galva ir papėde; skydą iš abiejų pusių laiko dvi atgal atsigręžusios sidabrinės lūšys su auksiniais nagais ir liežuviais, stovinčios užpakalinėmis kojomis ant sijos, ant kurios pakabintas sidabrinis kaspinas su mėlynų raidžių užrašu: EX GENTE BELLICOSISSIMA POPULUS LABORIOSUS (liet. „Iš karingiausios genties – darbštūs žmonės“). Antrasis Dzūkijos (Dainavos) vėliavos variantas yra mėlynos spalvos audeklas, kurio centre išsiuvinėtas sidabrinis šarvuotas karys, laikantis dešinėje rankoje auksinę alebardą ant sidabrinio koto, o kaire ranka atsirėmęs į sidabrinį skydą su paaukuotais viršutiniu ir apatiniu apvadais.

11. Suvalkijos (Sūduvos) vėliavos etalono projektą Etninės kultūros globos tarybos padalinio – Suvalkijos (Sūduvos) etninės kultūros globos tarybos – iniciatyva sukūrė Rolandas Rimkūnas. Vėliavos projektas buvo suderintas Lietuvos heraldikos komisijoje 2021 m. birželio 10 d. (posėdžio protokolas Nr. 6K–10 (590)). Suvalkijos (Sūduvos) vėliava yra herbinė vėliava: tai raudonos spalvos audeklas, kurio centre išsiuvinėtas Suvalkijos (Sūduvos) regiono herbas – jame pavaizduotas raudonas tauras (su sidabro akimis ir dantimis) ant sidabrinio skydo, kurį iš abiejų pusių puošia sidabrinės ažuolo šakelės su gilėmis, o šakelių apačia sujungta sidabrinis kaspinas, kuriame raudonomis raidėmis įrašytas devizas VIENYBĖ TEŽYDI. Reprezentacinės Suvalkijos (Sūduvos) vėliavos trys laisvi kraštai apsiūti sidabro virvele. Suvalkijos (Sūduvos) etnografinio regiono reprezentacinės ir lauko vėliavos patvirtintos Etninės kultūros globos tarybos 2021 m. rugsėjo 14 d. nutarimu Nr. TN-12 „Dėl Suvalkijos (Sūduvos) etnografinio regiono reprezentacinės ir lauko vėliavų patvirtinimo“.

Punkto pakeitimai:

Nr. [TN-11](#), 2022-11-15, paskelbta TAR 2022-12-15, i. k. 2022-25589

12. Žemaitijos vėliavos projektą Žemaičių kultūros draugijos iniciatyva sukūrė Algis Kliševičius. Lietuvos heraldikos komisija suderino du herbinės Žemaitijos vėliavos variantus: 1994 m. liepos 21 d. (protokolas Nr. 121) buvo suderintas Žemaitijos vėliavos projektas su mažuoju Žemaitijos herbu centre, o 1999 m. liepos 22 d. (protokolas Nr. 208) – Žemaitijos vėliavos projektas su didžiuoju Žemaitijos herbu centre. Pirmoji Žemaitijos vėliava yra baltos spalvos audeklas su dešiniame šone esančiomis uodegomis, kairėje vėliavos pusėje išsiuvinėtas Žemaitijos regiono mažasis herbas – raudoname herbiniame skyde pavaizduota juoda meška su sidabrine grandine ant kaklo, sidabro spalvos dantimis ir nagais. Antroji Žemaitijos vėliava taip pat yra baltos spalvos audeklas su dešiniame šone esančiomis uodegomis, o kairėje vėliavos pusėje išsiuvinėtas Žemaitijos didysis herbas: skydą su meškos atvaizdu ir skydo viršuje esančia karūna iš dešinės pusės prilaiko sidabrinė deivė, kita ranka atsirėmusi į inkarą, o iš kairės pusės skydą prilaiko sidabrinis karys; karys ir deivė stovi ant sidabrinio kaspino su raudonai įrašytu lotynišku užrašu PATRIA UNA (liet. „Tėvynė viena“). Šios reprezentacinės vėliavos laisvi kraštai apsiūti raudona virvele, prie koto tvirtinamos dvi raudonos virvelės su raudonais kutais.

III. LIETUVOS ETNOGRAFINIŲ REGIONŲ VĖLIAVŲ NAUDOJIMAS

13. Lietuvos etnografinių regionų vėliavos naudojamos siekiant parodyti regioninę tapatybę.
14. Etnografinio regiono vėliavos atvaizdai turi atitikti šios vėliavos etaloninį atvaizdą, spalvas ir matmenis, vėliava turi būti tvarkinga ir nenublukusi.
15. Lietuvos etnografinių regionų vėliavos iškeliamos:
 - 15.1. per tam tikro etnografinio regiono atmintiną dieną;
 - 15.2. nuolat prie Etninės kultūros globos tarybos.

16. Etnografinio regiono vėliava taip pat gali būti nuolat iškelta prie etnografiniam regionui priskiriamų savivaldybių, seniūnijų, bendruomenių, nevyriausybinių organizacijų ir kitų tam tikro Lietuvos etnografinio regiono tapatybę puoselėjančių juridinių asmenų buveinių.

17. Lietuvos etnografinių regionų vėliavos gali būti naudojamos:

17.1. šventinėse eitynėse, miestų ir miestelių aikštėse bei kitose reprezentacinėse vietose įvairių švenčių ir oficialių renginių metu;

17.2. iškeliant prie pastatų (ant stiebų, įrengtų priešais pastato fasadą), virš ar ant pastatų švenčių ir kitų viešųjų renginių progomis;

17.3. sporto arenose – per čempionatus, pirmenybes bei varžybas, kuriose dalyvauja etnografiniams regionams atstovaujančios sporto komandos ar sportininkai;

17.4. tvirtinant prie automobilių;

17.5. uždaroje patalpose vykstančių renginių metu.

18. Viešųjų renginių proga fiziniai ir juridiniai asmenys gali savo nuožiūra naudoti (kelti, statyti, kabinti) Lietuvos etnografinių regionų vėliavas, laikydamiesi Valstybės vėliavos ir kitų vėliavų įstatyme nurodytų vėliavų naudojimo principų ir tik taip, kad nebūtų parodyta nepagarba šioms vėliavoms.

19. Lietuvos etnografinių regionų vėliavų kėlimo laikas neribojamas.

20. Iškeliant Lietuvos etnografinių regionų vėliavas prie pastatų, jos įstatomos į laikiklius, kurie tvirtinami prie pastato fasado taip, kad vėliavos kotas su fasadu sudarytų ne didesnę kaip 45 laipsnių kampą. Laikiklių apatinė dalis tvirtinama prie fasado ne žemiau kaip 2 metrai nuo žemės.

21. Jeigu Lietuvos etnografinių regionų vėliavos keliamos šalia Lietuvos valstybinės vėliavos, Lietuvos valstybinės istorinės vėliavos, užsienio valstybių vėliavų, Europos Sąjungos vėliavos, savivaldybių vėliavų, jos turi būti keliamos viename aukštyje su kitomis vėliavomis, laikantis Valstybės vėliavos ir kitų vėliavų įstatymo 4 straipsnio 6 dalyje nustatyto eiliškumo.

22. Etnografinio regiono vėliavos atvaizdas gali būti naudojamas dekoratyviniais tikslais, atributikoje ir spaudiniuose kaip etnografinio regiono simbolis tokiu būdu, kad nebūtų parodyta nepagarba vėliavai.

23. Tiems subjektams, kurie etnografiniam regionui atstovauja teritoriniu pagrindu (apskritis, savivaldybės, seniūnijos, bendruomenės, nevyriausybinių organizacijos, įmonės ir kt.), rekomenduojama vadovautis Lietuvos etnografinių regionų žemėlapiu, patvirtintu Etninės kultūros globos tarybos 2022 m. sausio 25 d. nutarimu Nr. TN-3 „Dėl patikslinto Lietuvos etnografinių regionų žemėlapių patvirtinimo”.

Punkto pakeitimai:

Nr. [TN-11](#), 2022-11-15, paskelbta TAR 2022-12-15, i. k. 2022-25589

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24. Tvarka gali būti keičiama ir papildoma Etninės kultūros globos tarybos sprendimu.

25. Asmenys, pažeidę šią Tvarką, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

1 priedas. *Neteko galios nuo 2022-12-16*

Priedo naikinimas:

Nr. [TN-11](#), 2022-11-15, paskelbta TAR 2022-12-15, i. k. 2022-25589

2 priedas. *Neteko galios nuo 2022-12-16*

Priedo naikinimas:

Nr. [TN-11](#), 2022-11-15, paskelbta TAR 2022-12-15, i. k. 2022-25589

Pakeitimai:

1.

Etninės kultūros globos taryba, Nutarimas

Nr. [TN-11](#), 2022-11-15, paskelbta TAR 2022-12-15, i. k. 2022-25589

Dėl Etninės kultūros globos tarybos 2019 m. rugsėjo 10 d. nutarimo Nr. TN-7 „Dėl Etnografinio regiono vėliavos naudojimo tvarkos patvirtinimo“ pakeitimo